

Zpráva ze zahraniční služební cesty

Místo: Polská republika - Varšava, Toruň

Termín cesty: 23. 10. 2011 – 28. 10. 2011

Účel cesty: Účast na každoročním setkání restaurátorů z polských archivů ve varšavském „Archiwum Glowne Akt Dawnych“ a návštěva University Mikuláše Kopernika v Toruni, přednesení příspěvků

Účastníci cesty: Mgr. Libuše Holakovská, Ing. Benjamin Bartl

Zprávu podávají: Mgr. Libuše Holakovská, Ing. Benjamin Bartl

Datum vyhotovení: 16. 11. 2011

Podpis ředitelky archivu : PhDr. Eva Drašarová, CSc.

Podepsáno elektronicky.

Část všeobecná:

Účastníci cesty - Mgr. Libuše Holakovská a Ing. Benjamin Bartl.

Cesta byla zahájena 23. 10. 2011 v 10. 17 hod. Do Varšavy jsme přicestovali vlakem v 18. 35 hod. Ubytovaní bylo zajištěno v hostinských pokojích v „Archiwum Glowne Akt Dawnych“, ul. Długa 7, Warszawa a v „Instytut Historii Tadeusza Manteuffla Polskiej Akademii Nauk“, Rynek Starego Miasta 29/31. Vedoucí Centrální laboratoře pro konzervaci archivních dokumentů, paní Anna Czajka nás očekávala 24. 10. v 9. 00 v Centrálním archivu. Odborný seminář polských archivních konzervátorů se konal ve dnech 24. 10. – 25. 10. 2011 v budově Centrálního archivu. Návštěva University Mikuláše Kopernika v Toruni se uskutečnila 26. 10. 2011.

Zpět do Prahy jsme cestovali vlakem 27. 10. 2011 v 20. 36 hodin. Návrat do Prahy byl 28. 10. 2011 v 07. 48 hodin.

Během cesty nás nepotkaly žádné organizační potíže.

Část odborná:

Účelem cesty byla účast na setkání polských archivních konzervátorů ve Varšavě a návštěva University Mikuláše Kopernika, fakulty „Zakladu Konserwacji Papieru i Skory Wydziału Sztuk Pięknych v Toruni.

V pondělí 24. 10. jsme, po krátkém rozhovoru s paní Annou Czajkou o organizaci našeho pobytu v Polsku, navštívili polskou národní knihovnu – Biblioteka Narodowa, al. Niepodległości 213, Warszawa.

V Národní knihovně jsme měli možnost navštívit všechna pracoviště věnující se restaurování a konzervování sbírek. Paní Mgr. Agata Lipińska nás provedla úsekem hromadného odkyselování. Polská národní knihovna využívá pro hromadné odkyselování novodobého aktového materiálu technologii NESCHEN, zařízení C 900 firmy Neschen. Odkyselování je prováděno ve vodném roztoku hydrogenuhličitanu hořečnatého s přídavkem metylhydroxyetylcelulózy jako klíždla a fixačních látek. Pro odkyselování novodobých knih je využívána metoda Bookkeeper. Dále jsme si prohlédli pracoviště zabývající se individuálním restaurováním plošných objektů, jako jsou mapy, plány, grafiky a pracoviště pro restaurování rukopisů a tisků. Pan Bogdan Zerek nás seznámil s mikrobiologickou laboratoří a hromadnou desinfekcí.

25. 10. jsme se zúčastnili odborného setkání restaurátorů a konzervátorů pracujících v polských archivech. Toto setkání se konalo v „Archiwum Glowne Akt Dawnych“, ul. Długa 7, Warszawa.

Téma tohoto setkání bylo restaurování pečeti. První příspěvek na toto téma přednesla paní Hanna Machaj, která promluvila o svém studijním pobytu v Rakousku v AGAD u restaurátora pečeti Alexandra Aichingera. Mgr. Libuše Holakovská přednesla příspěvek „Practical Experience with Restoration Wax Seals in the National Archives in Prague“ a Ing. Benjamin Bartl přednesl příspěvek „Analysis of wax-bloom“. Paní Anna Czajka pohovořila o zkušenostech při „Putování polských archiválií na výstavu Tür an Tür. Polen–Deutschland v Berlíně.“

26. 10. jsme navštívili Universitu Mikuláše Kopernika v Toruni, fakultu Restaurování papíru a kůže. Zde jsme v přednáškové aule přednesli již zmíněné příspěvky. Přednášky se zúčastnili studenti a zaměstnanci fakulty. Paní Prof. Elżbieta Jabłońska nás seznámila s chodem fakulty a s pracemi jednotlivých studentů. Studenti zde zakončují studium diplomovou prací praktickou i teoretickou. Měli jsme možnost prohlédnout si několik zajímavých absolventských praktických prací např. restaurování elektrických voskových oltářních svíček, pergamenové listiny s pečeti, několika rukopisů či restaurování papírového glóbu nebo sametového jezdeckého sedla. Zalistovali jsme i teoretickými pracemi, které byly tematicky blízké problémům, jimiž se nyní zabýváme.

27.10. – poslední den našeho pobytu jsme strávili v Centrálním archivu ve Varšavě. Paní Justyna Król nás podrobně seznámila s kolegy, chodem i materiálovým a technickým vybavením pracoviště. Podrobně jsme se věnovali především restaurování pečeti a pergamenových listin a jejich následné adjustaci.

Závěr:

Přínosem naší služební cesty byla především možnost seznámit se podrobně s prací polských kolegů a možnost s nimi konzultovat společné téma. Pravidelné návštěvy archivních restaurátorů obou zemí a výměna zkušeností jsou vždy přínosné a potřebné. Vedoucí Centrální laboratoře pro konzervaci archivních dokumentů MgA. Anna Czajka již dříve vyjádřila přání a potřebu v těchto kontaktech intenzivně pokračovat.

Získané odborné materiály:

Memory of States and Nations, World Register of UNESCO Programme Memory of the World, Naczelna Dyrekcja Archiwów Państwowych, Warszawa 2011